



Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

DOZ-OAiK.650.486.2023.AR
Warszawa, 21 lutego 2024 r.

Postanowienie

Po rozpatrzeniu zażalenia Prezydenta Miasta Wrocławia z dnia 11.05.2023 r. na postanowienie nr 203/2023 Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 28.04.2023 r., znak: WZN.5150.85.2023.ACG, odmawiające uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 796 obszaru w rejonie ulicy Słowiańskiej we Wrocławiu – działając na podstawie art. 20, art. 89 pkt 1 i art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2022.840 j. t. ze zm.), art. 17 pkt 6 lit. b i art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2023.977 j.t. ze zm.) oraz art. 127 § 2 i art. 138 § 2 w związku z art. 144 Kodeksu postępowania administracyjnego

postanawiam:

- uchylić zaskarżone postanowienie w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

Uzasadnienie

Po rozpatrzeniu wniosku Prezydenta Wrocławia z dnia 30.03.2023 r., znak: WPL-DDP.6721.5.2022, Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków postanowieniem nr 203/2023 z dnia 28.04.2023 r., znak: WZN.5150.85.2023.ACG, odmówił uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 796 obszaru w rejonie ulicy Słowiańskiej we Wrocławiu. W sentencji tego postanowienia wskazano następujące warunki, po spełnieniu których nastąpi późniejsze uzgodnienie ww. projektu:

- 1) w rozdziale 2, § 6 należy dodać zapis o konieczności ochrony i ekspozycji zespołu budowlanego zajezdni tramwajowej III, obr. zajezdni tramwajowej „Ołbin” i zakładu torowego, umożliwiającego ekspozycję z ulicy Słowiańskiej na całym jej wschodnim odcinku oraz wykluczenie zabudowy zakłócającej ekspozycję zabytku;
- 2) na rysunku planu linię zabudowy należy przesunąć tak, aby stanowiła kontynuację linii zabudowy fasady zespołu zajezdni tramwajowej;
- 3) w związku z powyższym należy odpowiednio skorygować przepis § 15 ust. 2 pkt 7 oraz pkt 8;
- 4) należy zmienić zapis w § 15 ust. 2 pkt 6 dodając informację, że należy stosować dachy płaskie, do 5°. Możliwe jest wykonanie dachu do 12° nachylenia połączy pod warunkiem zastosowania attyki na całym obwodzie połączy;
- 5) należy dodać zapis mówiący, iż balkony, wykusze, loggie, gzymsy itp. nie mogą wystawać poza nieprzekraczalną linię zabudowy więcej niż 1 m;
- 6) należy dodać zapis mówiący, iż w przypadku przebudowy trafostacji należy wykonać ją jako podziemną;
- 7) należy dodać zapis o zakazie lokalizacji wolnostojących nośników reklamowych na całej powierzchni planu;
- 8) należy dodać zapis mówiący o zakazie lokalizacji reklam, banerów i billboardów o powierzchni powyżej 1,5 m² na całej powierzchni planu.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków wskazał, że ustalenia planu nie zapewniają prawidłowej ekspozycji z ulicy Sławińskiej wpisanego do rejestru zabytków zespołu zabudowy zajezdni tramwajowej oraz należytej ochrony krajobrazu kulturowego. Nowa zabudowa powinna tworzyć harmonijną całość ze swoim otoczeniem tak, jak czyni to zabudowa historyczna. Dlatego zgłoszone warunki uzgodnienia mają zapewnić prawidłową rewaloryzację analizowanego rejonu ulicy Sławińskiej, podkreślając historyczny charakter tej dzielnicy, której integralną część stanowi zabytkowa zajezdnia. Organ akceptuje nową funkcję i projektowaną wysokość dla nowej zabudowy pod warunkiem, że jej linia zabudowy zostanie wycofana do linii zabudowy istniejącego budynku biurowego oraz hali postojowej taboru tramwajowego.

Na powyższe postanowienie, z zachowaniem ustawowego terminu, zażalił się Prezydent Wrocławia. W zażaleniu wskazano, że ustalenia planu dotyczyć mogą obszaru wyznaczonego w uchwale, dla którego plan jest sporządzany. Tym samym, nie ma możliwości wyznaczenia linii zabudowy w taki sposób, iż znajdowałaby się ona poza obszarem objętym ustaleniami uzgadnianego projektu. Sam postulat zapewnienia należytej ekspozycji zabytkowej zajezdni został we wnioskach do sporządzanego projektu sformułowany w sposób nieprecyzyjny, bez wskazania jaką ekspozycję, z jakich punktów i osi widokowych, należy przy sporządzaniu projektu uwzględniać. Zespół planistyczny uznał wobec tego, że właściwym jest zapewnienie ekspozycji w takim zakresie, w jakim zajezdnia była eksponowana historycznie. W okresie poprzedzającym zniszczenia wojenne na wschód od zajezdni znajdował się kwartał zwartej zabudowy kamienicznej, wobec czego ekspozycja możliwa była jedynie na wysokości historycznej parceli zajezdni tramwajowej. We wschodniej części ulicy Sławińskiej ekspozycja była niemożliwa do lat 60. XX wieku, kiedy wyburzono ruiny istniejącej tu zabudowy. Układ przestrzenny zaś samej zajezdni był od początku kształtowany względami funkcjonalnymi, a nie widokowymi.

Odnosząc się do warunków uzgodnienia nr 4 i 5, Prezydent Wrocławia wskazał, iż we wnioskach konserwatorskich do projektu planu nie zgłoszono żadnych uwag dotyczących ukształtowania bryły budynków oraz parametrów zabudowy. Zapisany w planie kąt nachylenia połaci dachowych, wynoszący 12°, jest nawiązaniem do zabudowy historycznej. Jest to świadomie ustalony przez planistów parametr mający ujednolicić zabudowę w wymiarze urbanistycznym. Zmiana zaproponowana przez organ nie ma uzasadnienia ani historycznego, ani przestrzennego w odniesieniu do analizowanej części miasta. Z kolei ograniczenie głębokości elementów architektonicznych, jak balkony i loggie do 1 m, jest nadużyciem ze strony organu. Mogłoby to być zasadne przy obowiązującej linii zabudowy lub obiektach wpisanych do rejestru zabytków czy chronionych ustaleniami planu. Przy zakładanym wycofaniu elewacji frontowej, szersze loggie i balkony nie będą naruszać własności gruntu, ani oddziaływać na przestrzeń publiczną, wobec czego brak jest przesłanek do wprowadzania takiego ograniczenia.

W odniesieniu do warunku nr 6 wskazano w zażaleniu, że budynek trafostacji znajduje się na wyodrębnionej nieruchomości Skarbu Państwa, zapewniając zasilanie w energię wielu budynkom w sąsiedztwie, włącznie z zabytkową zajezdnią. Zmiana lokalizacji i usytuowania tego obiektu była przedmiotem szczegółowych analiz, które wykazały, iż z uwagi na nieproporcjonalnie wysokie koszty takiej relokacji, przedsięwzięcie zostało uznane za niecelowe. Z kolei kwestie podniesione w warunkach uzgodnienia 7 i 8, dotyczące reklam oraz szyldów, od roku 2015 nie podlegają regulacji w planach miejscowych, lecz w uchwale krajobrazowej. Wprowadzenie tych przepisów do ustaleń uzgadnianego projektu stanowiłoby zatem rażące naruszenie zasad sporządzania planu, skutkujące jego nieważnością, co potwierdza orzecznictwo sądów administracyjnych.

W toku postępowania zażaleniowego Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego postanowieniem z dnia 29.08.2023 r., znak: DOZ-OAiK.650.486.2023.02.AR, powołał Narodowy Instytut Dziedzictwa (dalej NID) jako biegłego w postępowaniu administracyjnym w sprawie odmowy uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 796 obszaru w rejonie ulicy Słowiańskiej we Wrocławiu, w celu wydania opinii, w której zawarte będą następujące ustalenia:

- a) merytoryczna ocena wpływu ustaleń przedmiotowego projektu planu na walory zabytkowe obiektów i obszarów zabytkowych znajdujących się na obszarze objętym planowaniem i w jego otoczeniu, z uwzględnieniem roli i znaczenia tych obiektów lub obszarów w historycznie uwarunkowanej strukturze miasta;
- b) merytoryczna ocena prawidłowości warunków uzgodnienia sformułowanych w zaskarżonym postanowieniu i ich wpływu na chronione wartości zabytkowe na terenie objętym planowaniem.

W opinii z dnia 13.11.2023 r. specjaliści z NID wskazali, iż rejon planowania i jego otoczenie zostało pozbawione walorów zabytkowych w wyniku wyburzeń reliktów istniejącej tu po zniszczeniach wojennych zabudowy. W odniesieniu do wpisanego do rejestru zabytków zespołu budynków zajezdni tramwajowej, ich odsunięcie od ulicy, wygrodzenie terenu wysokim ogrodzeniem oraz przesłonięcie szpalerami drzew, wskazuje wyraźnie na brak intencji eksponowania tego zespołu z jego najbliższego otoczenia. *Obiekty te powstały później niż zabudowa czynszowa, zatem już w zdefiniowanych warunkach urbanistycznych. (...) W opinii Narodowego Instytutu Dziedzictwa, terenu objętego projektem planu miejscowego nr 796 nie można zatem traktować jako pola ekspozycji dla zabudowy zajezdni, biorąc pod uwagę uwarunkowania historyczne (...).*

Obecnie istniejąca perspektywa widokowa na zespół, ze wschodniego odcinka ulicy Słowiańskiej, jest wtórna, powstała po wyburzeniu historycznych kamienic czynszowych, a tym samym nie może być traktowana jako zamierzony, historycznie uwarunkowany zabieg kompozycyjny. Poza tym, jak zasadnie wskazano w zażaleniu, niemożliwym jest wyznaczenie linii zabudowy poza obszarem objętym planowaniem. Przy czym, ustalona w projekcie planu linia nieprzekraczalna nie jest zgodna z linią historyczną, została wycofana w głąb parceli miejskiej. W ocenie NID, nowa linia powinna być wyznaczona możliwie najbliżej linii historycznej, tak aby stanowiła domknięcie kompozycyjne i wizualne placu manewrowego zajezdni, wygrodzonego wysokim ogrodzeniem.

Z kolei warunki nr 4 i 5 są w ocenie ekspertów z NID zasadniczo słuszne. *Ponieważ zabudowa projektowana jest w ciągu pierzei, plan miejscowy powinien dopuszczać wyłącznie dachy pulpitowe, o niskim kącie nachylenia połaci opadających w kierunku tylnych elewacji.* W odniesieniu do elementów fasady, takich jak wykusze czy loggie, plan powinien zabraniać ich realizacji, gdyż na fasadach historycznych kamienic jedynymi elementami „rozróżniającymi” elewację były i są balkony. Przy czym, ograniczenie ich głębokości do 1 metra nie ma uzasadnienia historycznego, bowiem z zachowanych projektów wynika, że balkony na tym terenie miały 1,3 metra głębokości.

Z kolei warunki dotyczące trafostacji i nośników reklamowych są wadliwe. Kwestie lokalizacji infrastruktury technicznej przekraczają kompetencje ekspertów z NID. Jednocześnie o lokalizacji reklam, szyldów i innych elementów małej architektury rozstrzyga się w uchwale krajobrazowej, a nie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W wyniku analizy akt sprawy, organ zażaleniowy zważył, co następuje.

Właściwość rzeczowa organu ochrony zabytków, w przedmiotowej sprawie, wynika z przepisu art. 20 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zgodnie z którym: projekty i zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podlegają uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

Jak wynika z całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, na terenie objętym planowaniem nie ma obiektów dziedzictwa kulturowego wskazanych indywidualnie do ochrony ustaleniami uzgadnianego projektu planu. Jednak północno-zachodnia część obszaru objętego planowaniem znajduje się w granicach historycznego układu urbanistycznego Przedmieścia Odrzańskiego wraz z Wyspą Mieszczańską i Wyspami Odrzańskimi, stanowiącego część Śródmieścia we Wrocławiu – ujętego w gminnej ewidencji zabytków Miasta Wrocławia. Teren ten sąsiaduje ponadto z obszarem zajezdni tramwajowej, której zespół budowlany, złożony z 4 obiektów, wpisany został do rejestru zabytków w granicach murów obwodowych poszczególnych budynków.

Historycznie obszar objęty planowaniem stanowił część ciągu zwartej zabudowy miejskiej, z wysokimi kamienicami, szczelnie wypełniającymi północną pierzeję obecnej ulicy Słowiańskiej, na wchód od zespołu zajezdni tramwajowej. Jednocześnie, granice ujętego w gminnej ewidencji zabytków układu urbanistycznego Przedmieścia Odrzańskiego nie obejmują swoim zasięgiem południowej części obszaru objętego planowaniem, tam gdzie znajdowała się historyczna linia zabudowy i gdzie wyznaczono linię nieprzekraczalną ustaleniami uzgadnianego projektu. Oznacza to, że wolą organów ochrony zabytków nie było odtwarzanie historycznego sposobu zabudowy w otoczeniu Placu Słowiańskiego i wschodniego krańca ulicy Słowiańskiej. Uwzględniając stopień przekształceń jakie zaszły na tym obszarze, a zarazem eksponowaną lokalizację tego obszaru w strukturze współczesnego miasta, takie podejście jest w ocenie organu zażaleniowego słuszne merytorycznie. W tym też zakresie ocenić należy, że postulat sformułowany w opinii NID, odtwarzania historycznej linii zabudowy pierzejowej, budzi wątpliwości z uwagi na znaczące przekształcenia obszaru objętego planowaniem oraz jego bezpośredniego sąsiedztwa.

Jednocześnie jednak sformułowane w warunkach uzgodnienia nr 1, 2 i 3 żądanie lokalizacji linii zabudowy w sposób, drastycznie ograniczający możliwości zabudowy terenu 1UZ, nie ma uzasadnienia merytorycznego. Organ pierwszej instancji nie wykazał, jaka była historyczna ekspozycja zespołu zajezdni tramwajowej w strukturze urbanistycznej miasta, jakie walory widokowe i wartości wyeksponowania wartości artystyczne posiadają budynki zajezdni od strony ulicy Słowiańskiej, które uzasadniałyby ingerencję organu w sytuowanie zabudowy na terenie objętym planowaniem. Warto nadmienić, że zespół zajezdni stanowi grupę obiektów powstałych z przyczyn funkcjonalnych, związanych z usługami komunikacji zbiorowej. Historycznie więc formą architektoniczną i przeznaczeniem nie był przewidziany do eksponowania w strukturze miejskiej pod względem widokowym, czy kompozycyjnym tak, jak się to dzieje z innymi obiektami o wysokich walorach ideowych. Dlatego nadawanie im takiego znaczenia współcześnie budzi poważne wątpliwości merytoryczne i wymaga starannego uzasadnienia.

Za wykraczające poza zakres kompetencji merytorycznych organu ochrony zabytków, lub poza zakres regulacji dopuszczalnych w ustaleniach planów miejscowych, uznać należy warunki uzgodnienia nr 6, 7 i 8. Warunek 6 dotyczy zagadnień technicznych na terenie współczesnej zabudowy, co wykracza poza właściwość organów ochrony zabytków. Z kolei warunki 7 i 8 dotyczącą lokalizacji reklam, szyldów banerów i billboardów reklamowych, które

to kwestie, od 11 września 2015 roku, nie podlegających regulacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, lecz w uchwale rady gminy w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych. Wobec powyższego, wprowadzenie regulacji dotyczących reklam do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego skutkowałoby nieważnością planu w tej jego części. Dlatego oba te warunki są pozbawione podstawy prawnej i zasługują na uchylenie.

W odniesieniu do warunków 4 i 5, które stanowią ingerencję w przyjętą przez gminę regulację dotyczącą geometrii dachu oraz elementów wystroju architektonicznego budynków, takich jak balkony, wykusze, loggie czy gzymsy, Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie poczynił żadnych ustaleń stanu faktycznego, które uzasadniałyby ograniczenia sformułowane w tych warunkach. Ani ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, ani też z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie wynika, które budynki historyczne, w jakiej skali zachowane względem budynków współczesnych, mają analogiczne ograniczenia w parametrach zabudowy. Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie przedstawia dowodów na to, że zaproponowane przez niego rozwiązania architektoniczne są na tyle powszechne w analizowanym rejonie, że uzasadnia to nałożenie ustaleniami planu proponowanych ograniczeń. Brak starannego odniesienia się do stanu faktycznego w rejonie objętym planowaniem, czyni zgłoszone warunki pozbawionymi uzasadnienia merytorycznego. Szczególnie w sytuacji, gdy teren ten jest całkowicie pozbawioną zabudowy historycznej enklawą współczesnej urbanizacji. W takich okolicznościach wszelka ingerencja w ustalenia szczegółowe planu, ze strony organu ochrony zabytków, musi być starannie uzasadniona, z przywołaniem ustaleń stanu faktycznego, które takie żądanie uzasadniają. W zaskarżonym postanowieniu nie przedstawiono jednak jakichkolwiek dowodów uzasadniających zgłoszone żądania.

O wadliwym rozpoznaniu stanu faktycznego przedmiotowej sprawy świadczy również brak starannego odniesienia się przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do części tekstowej planu, dotyczącej zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków czyli ustaleń, które powinny podlegać szczególnie starannej analizie organu pierwszej instancji.

W uzgadnianym projekcie planu ustalenia ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków sformułowano w § 6 i mają one następującą treść:

- 1) następujący wskazany na rysunku planu obszar ujęty jest w gminnej ewidencji zabytków – Zarządzenie nr 12549/14 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 listopada 2014 r. w sprawie założenia gminnej ewidencji zabytków Wrocławia: fragment historycznego układu urbanistycznego Przedmieścia Odrzańskiego wraz z Wyspą Mieszczańską i Wyspami Odrzańskimi, stanowiący część Śródmieścia we Wrocławiu;*
- 2) w odniesieniu do obszaru ujętego w gminnej ewidencji zabytków, o którym mowa w pkt 1, ochronie podlegają:*
 - a) układ przestrzenny,*
 - b) relacje przestrzenne;*
- 3) ustala się strefę ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych „W” na całym obszarze objętym planem;*
- 4) w strefie, o której mowa w pkt 3, wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.*

Oceniając powyższe ustalenia należy wskazać, że ustalenie § 6 pkt 4) stanowi nieuprawnioną modyfikację przepisów rangi ustawowej. Żaden z przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nie nakłada bezwzględnego obowiązku przeprowadzenia badań

archeologicznych. Przepis art. 31 ust. 1a ww. ustawy stanowi jedynie, że: *osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować: roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków albo roboty ziemne lub dokonać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego - jest obowiązana, z zastrzeżeniem art. 82a ust. 1, pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków.* Przy czym, zgodnie z ust 2 tego artykułu, *zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych, o których mowa w ust. 1a, ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane albo roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny.* Zatem, o konieczności przeprowadzenia badań archeologicznych, a także o ich zakresie i rodzaju, każdorazowo rozstrzyga właściwy organ ochrony zabytków w decyzji administracyjnej, gdy znanym jest już zakres działań inwestycyjnych planowanych przez daną osobę fizyczną lub jednostkę organizacyjną.

W orzecznictwie wielokrotnie wskazywano, że tego typu modyfikacja przepisów rangi ustawowej jest niedopuszczalna i skutkuje ona stwierdzeniem nieważności planu w wadliwej jego części. Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6.10.2015 r. (sygn. akt: II OSK 1084/15), *uznaje się, że powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy gminne jest niezgodne z zasadami legislacji. Uchwała rady gminy nie może regulować jeszcze raz tego, co jest już zawarte w obowiązującej ustawie. Taka uchwała, jako istotnie naruszająca prawo, jest nieważna. Zawsze bowiem tego rodzaju powtórzenie jest normatywnie zbędne, gdyż powtarzany przepis już obowiązuje, jak też jest dezinformujące. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. Uchwała organu gminy nie powinna zatem powtarzać przepisów ustawowych, jak też nie może zawierać postanowień sprzecznych z ustawą (por. wyroki NSA: z dnia 14 października 1999 r., II SA/Wr 1179/98; z dnia 16 czerwca 1992r., II SA 99/92 - ONSA 1993/2/44; z dnia 20 sierpnia 1996 r., SA/Wr 2761/95 - nie publikowany; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2001 r., III RN 40/00, OSNP 2001/13/424).*

Wobec powyższego zachodzi konieczność usunięcia z treści planu wadliwego przepisu i zastąpienie go przepisem nienaruszającym norm rangi ustawowej, czego organ pierwszej instancji nie uczynił. Akceptując milcząco zapisy sprzeczne z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie dopełnił swoich ustawowych obowiązków organu wyspecjalizowanego w ochronie zabytków.

Ponieważ zaskarżone postanowienie zawiera wadliwe lub pozbawione należytego uzasadnienia merytorycznego warunki uzgodnienia, a jednocześnie nie sanuje ono oczywistej wady uzgadnianego projektu w zakresie jego ustaleń ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, stwierdzić należy, że postanowienie to zostało wydane z naruszeniem przepisów art. 7, 77 § 1 i 107 § 3 Kpa. Dlatego zasługuje ono na uchylenie w całości, a sprawa na jej przekazanie do ponownego rozpatrzenia.

Przy ponownym jej rozpatrywaniu Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków wskaże konkretne wartości zabytkowe chronione na obszarze objętym planowaniem i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, starannie zapozna się z treścią uzgadnianego projektu i dopiero wówczas oceni prawidłowość jego ustaleń w granicach swoich ustawowych kompetencji. Przed podjęciem rozstrzygnięcia zważy też wszystkie okoliczności przedmiotowej sprawy, wynikające z całości akt oraz wskazywane w niniejszym postanowieniu i załączonej do niego opinii NID. Dopiero wówczas wyda rozstrzygnięcie, w szczególności z poszanowaniem zasad, o których mowa w art. 7 i 107 § 3 Kpa. W przypadku ponownej odmowy uzgodnienia i sformułowaniu warunków, na jakich uzgodnienie nastąpi, organ pierwszej instancji obowiązany jest odnieść się do każdego ze zgłoszonych żądań, wskazując ochronie jakich wartości zabytkowych, na terenie objętym planowaniem lub we jego bezpośrednim sąsiedztwie, one służą.

W tym stanie rzeczy należało postanowić, jak w sentencji.

Postanowienie niniejsze jest ostateczne w administracyjnym toku instancji.

Strona, która uważa, że postanowienie to narusza prawo, może wnieść na to postanowienie skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wpis sądowy od skargi wynosi 100 zł. Stronie, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania, może być przyznane prawo pomocy. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych w całości lub w części oraz ustanowienie adwokata albo radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek o przyznanie prawa pomocy wolny jest od opłat sądowych.

Z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Sekretarz Stanu
Generalny Konserwator Zabytków

Bożena Żelazowska

[dokument podpisany elektronicznie]

Otrzymują:

1. Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, ul. W. Łokietka 11, 50-243 Wrocław – esp.
2. Prezydent Wrocławia, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Świdnicka 53, 50-030 Wrocław – esp.
3. a/a